

Prezidentas siūlo keisti neutralybės aktą

NUSISTATĖS AMERIKA GRIEŽTAI SAUGOTI NUO KARO EUROPOJE

WASHINGTON, rugs. 21. bargo, kariaujančioms valstybėms būtų leista čia už gryną pinigą įsigyti ginklų ir Rooseveltas asmeniškai skaičius kongresui savo pranešimą neutralybės akto klausimu. Prezidentas pasiūlė iš neutralybės akto (įstatymo) vien ištraukti ginklų ir karo medžiagos embargo — uždraudimą visiškai parduoti kariaujančioms valstybėms. Jis sakė, kad tuo būdu šalis turės daugiau progos apsisaugoti įsivėlimo karan. Sakė, kad panaikinus embargo, kariaujančioms valstybėms būtų leista čia už gryną pinigą įsigyti ginklų ir karo medžiagos ir tegul jos vežasi kur joms tinkama be jokio Amerikos atsakingumo. Kreditas nieko neparduoti, nurodė prezidentas. Amerikiečių piliečių suvaržymas vykti į Europą karo laiku turi pasilikti, kaip akte nurodyta. Prezidentas pasisakė prieš griežtai nusistatęs budėti prieš J. A. Valstybių įsivėlimą karan.

LIETUVA, SOVIETAJ VĖLIAVOMIS PAŽYMI PASIELENIO DALIS

KAUNAS, rugs. 21. — Lietuvos kariuomenė šiandien vėliau pažymėjo kai kurias neaiškias Lietuvos pasienio dalis išilgai sovietų užimtų Lenkijos teritorijų. Pranešta, kad sovietų kariuomenė tą pat padarė. Sovietų karininkai Lietuvos karininkams pasienyje pareiškė, kad jie pasiryžę nepereiti Lietuvos sienų. Pranešta, kad bėgliai iš Lenkijos vis dar plūsta į Lietuvą.

Rytinėj Galicijoje sovietai suima ir žudo lenkus ir ukrainus valdininkus

ČERNAUTI, Rumunija, rugs. 21. — Rumunijos vyriausybės nuosprendžiu akiai uždarytas Rumunijos Lenkijos pasienis. Lenkų bėglių daugiau neįleidžiama. Visą pasienį Galicijoje apnyksta sovietų kariuomenė.

Kilę gandų, kad rumunų autoritetai pasieniais susekė vokiečių nacių samokslą prieš rumunų autoritetus. Policija, sakoma, sulaukė vokiečių grupės visokią veiklą ir uždarius jų buveines. Tačiau šie gandai oficialiai nepatvirtinti.

Kas kita yra lenkų valdytojų rytinėj Galicijoje, kurią sovietų kariuomenė apnyksta. Tėnai suimami nesuspėję užsienį pabėgti lenkai ir ukrainai valdininkai ir sušaudomi dėl jų antikomunistinės veiklos. Čia pažymima, kad nuo bolševikų to tikėtasi ir laukta, nes kur jie įsigali, ten tuojau prasideda raudonasis "valymas".

60,000 LENKŲ BĖGLIŲ RUMUNIJOSJE

ČERNAUTI, Rumunija, rugs. 21. — Rumunų autoritetai pranešė, kad per keletas paskutines dienas iki uždarysiant sieną Rumunijon atvyko apie 60,000 lenkų civilių, kariškių ir valdininkų.

NAUJAI LENKIJAI BUS SUDARYTA LIAUDIES PARTIJA

PARYŽIUS, rugs. 21. — Žiniomis iš Berlyno, sov. Rusija aneksuos Lenkijos teritorijas, nustatytas po pasaulinio karo garsiaja Curzono linija. Būtent, pradėjus Gardiną liniją tęsis Brest Litovsko link, o iš ten Bugo paupiu iki Lvovo, Galicijoje. Prieš pasaulinį karą Galicija priklausė Austro-Vengrijai.

Naujai Lenkijos valstybei bus palikta vien vadinama "kongresovka", kurią prieš pasaulinį karą Rusija valdė. Nacių autoritetų paskleista aplinkraščių pažymima, kad naujos Lenkijos teritorija bus nacių globojama kaip Slovakija.

Nacių nurodymais bus sudaryta viena politinė lenkų liaudies partija. Kitos kurios lenkų politinės partijos neturės vietos. Tik vienos vokiečių nacių mažumos partija turės teisę gyvuoti ir veikti naujoje Lenkijoje.

BERLYNAS, rugs. 21. — Vokietijos vyriausybė užgina užsieniuose skleidžiamas žinias apie čekų sukilimus Bohemijoje ir Moravijoje.

VOKIEČIŲ KARO VADAS IŠ LENKIJOS VYKSTA VAKARŲ FRONTAN

BERLYNAS, rugs. 21. — Nors Varšuva dar nepasidavusi, bet vokiečių karo vadovybė pareiškė, kad Lenkijoje karinė kampanija jau užbaigta. Daug vokiečių kariuomenės iš Lenkijos ištraukiama ir siunčiama į vakarinį frontą — prieš Prancūziją.

Iš Lenkijos į vakarų frontą su savo štabu išvyko ir vyriausias vokiečių kariuomenės vadas gen. Branchitsch.

PRATĖSĖ VASAROS LAIKĄ

LONDONAS, rugs. 21. — Anglijoj ir Prancūzijoje vasarinis laikas pratęstas iki lapkričio 18 d.

POPIEŽIUS RŪPINASI BAŽNYČIOS LIKIMU LENKIJOSJE

VATIKANAS, rugs. 21. — Šventasis Tėvas Pijus XII savo nuncijų Berlyne įpareigojo prašyti vokiečių vyriausybės neaprašyti savo antireliginių priemonių okupuotose Lenkijos platuose.

Jo šventenybė ėmėsi šio žygio po priėmimo kardinolo

Hlondo, Poznaniaus arkivyskupo, su kuriuo apie 40 minučių tarėsi.

Popiežius labai susirūpinęs Bažnyčios likimu sovietų okupuotose Lenkijos teritorijose. Vatikanas su Maskva neturi diplomatinių santykių.

CHICAGOS KARDINOLO VYSKUPAVIMO SU-KAKTUVE

Jo Eminencija kardinolas Mundelein, Chicagos arkivyskupas, vakar pamaldomis minėjo 30 metų sukaktuves, kaip konsekruotas vyskupu. Šv. Vardo katedroje per iškilmingas dėkonės Mišias kardinolas buvo soste.

Katedra buvo kupina tikinčiųjų. Žymų skaičių sudarė kunigai ir vienuolės, taip pat nacionalinių katalikiškų organizacijų atstovai.

LENKAI VALDININKAI TURI APLEISTI RUMUNIJĄ

BUKAREŠTAS, rugs. 21. — Rumunija išleido įstatymą, kuriuo lenkų valdininkams bėgliams leidžiama pasirinkti: arba į dvi savaites Rumuniją apleisti, arba pasilikti ir būti internuotiems.

Tas liečia prez. Moscickį, ministrą Becką ir kitus lenkų valdininkus. Maršalas Smigly-Rydz internuotas.

50 AREŠTUOTA

SOFIJA, Bulgarija, rugs. 21. — Čia sukurta antižydų kos riaušės. Apie 50 riaušinių vadų areštuota ir išsiųsta į koncentracijos stovyklą.

MASKVA ŠAUKIA KARO TARNYBON DAUGIAU ATSARGŲ

MASKVA, rugs. 21. — Pranešta, sov. Rusija mobilizuoja daugiau atsarginių. Kalbama, kad norima didesnių kariuomenės pasiūlyti į okupuotą Ukrainą — į Rumunijos pasienį.

Sovietų generalinis štabas praneša, kad raudonoji armija Lenkijoje paėmusi Gardiną. Be to, paėmusi ir patį Vilniaus miestą.

Sovietai sakosi nelaisvėn paėmę apie 60,000 lenkų kariuomenės ir daugybę įvairių rūšių ginklų — 280 patrankų ir 120 lėktuvų.

Lenkų ambasados štabas pasirengęs apleisti Maskvą, bet sovietai užtrunka išduoti vizas.

KARINIAI NELAISVIAI Į ŪKIUS

BERLYNAS, rugs. 21. — Vokietijos vyriausybė nusprendė lenkų karo nelaisvius paimti į darbus žemės ūkiuose. Anot nacių, nelaisvėje turima jau apie 420,000 lenkų kareivių. Ir dar daugiau tikimasi sulaukti.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

PARYŽIJE SAKOMA, NACIAI NETEKĖ VILTIES TAIKAI

PARYŽIUS, rugs. 21. — Prancūzų vyriausybės sluoksniuose Hitlerio kalba Dancige nesukėlė staigmenos tokios, kokios naciai tikėjosi, kadangi nacių diktatoriui nieko ypatinga nepasakė, išėjus pasididžiavimus apie Vokietijos galingumą ir nekeičiamą Vokietijos užimtą poziciją.

Hitlerio pasisakymas, kad jo unija su Maskva yra nesugriaujama, prancūzų vyriausybės ne kiek nenustebina. Juk Hitleris ir susibičiuliavo su Stalinu, kad suklupdytos Lenkijos plotais pasidalinti, o lenkų tautai palikti tik tiek, kad ji tik figuruotų ir ateityje naciams nedarytų nesmagumų ir tik Hitleriui tarnautų.

Bet Hitleris Dancige kalbėdamas nutylėjo apie savo sudarimą su Stalinu. Tik nurodė, kad tarp Berlyno ir Maskvos negali būti jokių nesutarimų. Sakė, Vokietija ir sov. Rusija turi nuosavus reikalus ir kas sau gyvena. Viena į kitos reikalus nesikiša.

Po Hitlerio kalbos nacių sluoksniuose, kaip sužinota, netekta vilties atsiekti taikos iš santarvės. Dėl to ir Berlyne jau imta plačiau rūpintis ruošti žieminei kampanijai, kuri bus sunkesnė nei vasara.

Stebėtojai pažymi, kad iki puolimo prieš Lenkiją Hitleriui visą laiką sekėsi santarvės valstybės nuvilti ir laimėti. Bet šį kartą nacių diktatoriui prašoko per didį savimi pasitikėjimą ir turės joti iki iš balno nebus ištrunktas, nurodo stebėtojai žinovai.

REMKITE, PLATINKITE
KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

BUKARESTE NUŠAUTAS RUMUNŲ MINISTRAS PIRM. CALINESCU

BUKAREŠTAS, rugs. 21. — Po ministro pirmininko Calinescu nužudymo trys rumunų generolai paskirti vyriausybės pakeičiję. Areštuoti aštuoni ministro pirmininko žudikai šiandien vakare čia viešai sušaudyti toje vietoje, kur Calinescu nužudytas.

BUKAREŠTAS, rugs. 21. — Šiandien čia popiet gatvėje peršautas ir nužudytas automobilu važiuojantis karaliaus rūmų Rumunijos ministras pirmininkas Amand Calinescu, atkaklus rumunų fašistų "geležinės sargybos" organizacijos lalininkas. Keliolika samokslininkų žmogžudžių tuojau suimta. Jie veikė dviem grupėmis. Viena grupė nudagojo ministrą pirmininką, o kita grupė tuojau po to įsiveržė į radijo stotį ir ten peršovė pranešėją, kurs rengėsi Rumunijai pranešti apie Calinescu nužudymą. Tuojau iššaukta kariuomenė saugoti visas valstybės įtaigas, kad apsisaugoti perversmo.

Karalius sukvietė tarybą į posėdį. Paskirtas naujas ministras pirmininkas.

SKIRIA LENKĄ NAUJOS
LENKIJOS STEIGIMUI

BUKAREŠTAS, rugs. 21. — Rumunijoje esantieji valdininkai gavę žinių, kad naciai su bolševikais sutarę steigti buferinę Lenkijos valstybę.

Taip pat, sakoma, sutarę lenkų vadą Lvove gen. Kozlovskį skirti, kad jis tartųsi su Vokietijos ir sov. Rusijos vyriausybėmis naujos Lenkijos reikale.

Be to, sužinota, kad bolševikai paskyrė karinę komisiją valdyti okupuotas Lenkijos sritis išilgai Rumunijos pasienio. Šios komisijos būklė yra Sniatyn miestas, Galicijoje.

INTERNUOTAS GEN. HALLERIS

BUKAREŠTAS, rugs. 21. — Rumunijoje internuotas lenkų gen. J. Halleris, lenkų legijono organizuotojas Prancūzijoje pasaulinio karo laikais.

FORDAS PRIEŠINGAS KEISTI NEUTRALYBĖ

DETROIT, Mich., rugs. 21. — Henry Fordas, garsus karo priešininkas, pareiškia, kad J. A. Valstybių kongresas neturėtų taisyti šiandieninio šalies neutralumo akto.

Šis aktas (įstatymas), sako Fordas, parašytas žmogaus, kuris susipažinęs su karo baisumais. Jei kiek nors aktas būtų pakeistas, Amerika greitai įsiveltų Europos karan. Karas gi milijonams žmonių sukeltų skurdą ir šalį būtų nublokštą tūkstantį metų atgal.

Anot Fordo, dabartinis karas Europoje nėra Amerikos reikalas ir Amerika neturi į tai kištis.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Šiandien giedra ir šilčiau. Saulė teka 6:37, leidžiasi 6:49.

Ši nuotrauka padaryta Dancige tomis dienomis ten lankantis diktatoriui Hitleriui, kurs strėla nurodytas atvaizde. Naciai Dancigą nupuošė swastikomis ir triukšmingai diktatorių pasitiko. (Acme telephoto).

"DRAUGAS"

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Published Daily, Except Sunday.
 SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
 Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Three Months — \$2.50; One Month — 1.00.
 Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"

Užsienio kardinale Markuševičiui.
 PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse pnumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija — .03c.

Skleidimų kainos prisidėdamos pašto išlaidas.
 Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Prezidentas Už Ginklų Embargo Atsaukimą

Prez. Roosevelt sušaukė Kongresą specialiai sesijai ir paprašė atšaukti ginklų ir amunicijos embargo įstatymą.

1937 m. Amerikos Kongresas išleido įstatymą, draudžiantį pardavinėti ginklus ir amuniciją kariaujančioms valstybėms.

Dabar kilo karas Europoje ir tas įstatymas turi būti vykdomas. Ir jis yra vykdomas. Iš Amerikos negali gautis ginklų nei Anglija, nei Prancūzija, nei Vokietija. Įstatymas lygus visiems.

Kadangi Vokietija yra užblokuota ir ji vis tiek negali iš Amerikos nieko įsigauti, tai dabartinis įstatymas negeras Anglijai ir Prancūzijai, kurios galėtų sau karinių reikmenų gautis kiek tik nori. Tai prezidentas ir nori, kad ginklų embargo įstatymas būtų atšauktas ir kad alijantai galėtų sau reikmenų čia pirkti. Bet tuo atšaukimu Amerika pasirodytų šališka. Ji pasirodytų alijantų rėmėja.

Tiesa, iš paviršiaus žiūrint, išrodo, kad iš ginklų embargo įstatymo atšaukimo Amerikai pavojaus nebūtų. Bet tie, kurie į dalyką įsigilino, nurodo, kad iš to Amerikai būtų labai didelis pavojus būti įtrauktai į Europos karą.

Apie tuos pavojus priminė kun. Coughlin, senatoriai Borah, Vandenberg, Johnson ir kiti. Senatorius Vandenberg pareiškė: "Dalykai blogėja, bet juo blogiau darosi, tai tuo svarbiau laikytis griežto neutralumo. Mes privalome būti prisirengę prie visko, bet neprivalome su apsvaistymu daryti žingsnio karui link. 1917 metais mes sužinojome, kad submarinų karas nesivarojo taikytis. Atšaukdamai neutralumo įstatymą, mes karą atsikviestume į savo kiemą. Submarinai lukuriuotų iš Amerikos plaukiančių laivų ne vien už trijų milijų jūroje, bet jie imtų veikti ir mūsų pakrantėse".

Kun. Coughlin nurodo, kad ginklų embargo įstatymo atšaukimą sektų sabotazo epidemija. Ginklų ir amunicijos dirbtuvėse, laivuose ir pieno dirbtuvėse įvyktų pasibaisėtini sabotazo darbai. O tokie dalykai ir vestų Ameriką prie susierzinimų su Vokietija ir statytų Ameriką į baisų pavojų būti įveltai į karą.

Daugelis iš ginklų embargo įstatymo atšaukimo pramato Amerikai tik pelnus ir gerus laikus. Bet yra ir tokių, kurie pramato baisų pavojų. Tad išrodo, kad Kongrese eis audringi debatai dėl ginklų embargo įstatymo atšaukimo.

Lenkija Naujuose Rubežiuose

Jau pasirodė žemėlapiai, rodantys Lenkiją naujuose rubežiuose. Sakoma, kad tuos rubežius nustatė bendrai Vokietija ir Rusija.

Lenkijai paliekama daug maž trečdalis to, ką ji iki šiol turėjo.

Vokietija pasiima tą, ką ji prieš Didįjį Karą turėjo.

Rytų krašte iš Lenkijos atimama Rusijos naudai dideli žemės plotai. Pagal tą žemėlapią Lenkija su Lietuva nesusisiektų. Lenkijos rubežius paprūsyje prasidėtų maždaug 50 milijų atstu nuo Lietuvos rubežių ir eitų Baltijos link. Baltstogė liktų Rusijos pusėj. Nuo Baltstogės rubežius eitų tiesiai į pietus, pro Liubliną ir Przemyslą, paliekant abu miestu lenkų pusėje ir atsidurtų Karpatų kalnuose ten, kur siena Vengrijos ir Slovakijos rubežiai. Taigi tame kame su sidurtų Lenkija, Slovakiija, Rusija ir Vengrija.

Yra spėjama, kad Vokietija ir Rusija netrukus sudarysiančios naują lenkų vyriausybę, sau palankią ir pavesiančios valdyti Lenkiją naujuose rubežiuose.

Naujoji Lenkija neturi išėjimo į jūrą. Tuo žvilgsniu ji būtų panaši į buvusią Čekoslovakiją. Naujoji Lenkija, norėdama prekiauti su plačiu pasauliu, turėtų elgtis taip, kaip buvusioji Čekoslovakija, tai yra turėtų naudotis Vokietijos geležinkeliais ir jos uostais.

Naujosios Lenkijos rytiniai rubežiai ne kiek tesiskiria nuo alijantų proponuoto rubežiaus laike taikos konferencijos. Taip vadinama Curzono linija, ženklinanti Lenkijos rytinį rubežį, ejo vakaruose Bugo upės. Dabar projektuojamas rubežius yra apie 50 milijų į vakarus nuo tos upės.

Prez. Wilson reikalavo Lenkijos neginti jamai lenkų apgyventos. Bet lenkai troško didesės Lenkijos, neklausė alijantų. Lenkai pastatė ant savo, padarė Lenkiją dvigubai didesnę, negu alijantai planavo. Ir tas lenkų perdidelis apetitas yra viena priežasčių jų dabartinės nelaimės.

Ką Veikia Anglijos Kolonijos

Jau nuo seniai Anglijos didžiulės kolonijos ėmė vis mažiau skaitytis su Londono vyriausybe. O Londono vyriausybė buvo labai tolerantiška ir leido kolonijoms vis daugiau savistovumo turėti.

Po Amerikos atsimetimo Anglija pasimokė švelniau ir taktiau elgtis su kolonijomis. Dabar daugelis kolonijų yra veik tik iš vardo priklausomos nuo Londono. Londono vyriausybė dabar nei vienai kolonijai negali privalomų įsakymų duoti. To negali daryti nei karui kilus. Dabar štai Anglija įvelta į mirtiną kovą su Vokietija, o kolonijos talką teikia Anglijai tik iš malonės.

Ir tik tiek, kiek pačios nusprendžia.

Po karo paskelbimo Kanada pirmutinę pasiskubino Anglijai su talka. Bet priverstino ėmimo kariuomenės neįvedė. Į Angliją šius tik savanorius.

Dabar ima įsijudinti Australija. Australijos kongresas svarstė siuntimą kariuomenės. Bet nuarė didinti naminių apsigynimą, o Anglijai gelbėti tik maistu ir žaliava.

Afrikos kolonijos tyli ir nekruta.

Indijoj užsimenama apie tai, kad jei Anglija kariauja už Lenkiją ir kitų tautų laisvę, tai ji pirmiausia privalėtų tą laisvę suteikti Indijai.

Tad šiuo tarpu Anglija iš savo užjūrinį žemių daug mažiau talkos tegauta, negu per pereitą Didįjį Karą.

Jungtinės Amerikos Valstybės ir sakoma, kad, girdi, jei Anglijos dominijos ir kolonijos neina jai į talką, tai kodėl Dėdė Samas tą turėtų daryti. Ar Jungtinės Valstybės labiau priklausomos nuo Anglijos, negu Kanada, Australija, Naujoji Zelandija, Pietų Afrika?

Taip dalykams esant, Anglijos padėtis labai rimta, jos kova sunki ir ateitis netikra.

Apie Sukilimus

Pranešama, kad čekai sukilę prieš vokiečių vyriausybę. Sukilimas persimetęs ir į Slovakiją.

Ar tokie sukilimai gali sudaryti Vokietijai rimto pavojaus? Išrodo, kad ne. Čekų tauta yra visiškai nuginkluota. O ką beginkliai sukilėliai gali padaryti? Nieko kito, kaip tik išstatyti save sunaikinimui.

Jei karais ir pavyktų žymiam čekų skaičiui pasigrobtį ginklų, tai ar ilgai jie galėtų išsilaikyti? Prie dabartinio momentinio susiūzinimo ir ginkluoti sukilėliai neilgai tegyvuotų. Jie iš orlaivų būtų išnaikinti.

Sukilimai tada galėtų turėti pasisekimą, jei patį Vokietiją pradėtų būt sudemoralizuojama.

Taigi bent kol kas žinių apie sukilimus rimtai nereikia imti.

Tautų Aukso Atsarga

Daugumoj tautų aukso atsarga dabar yra žymiai didesnė, negu buvo Didžiojo Karo metu.

1914 metais Amerikos aukso atsarga buvo \$1,904,700,000. O dabar — \$16,500,000,000. Tais pat metais Prancūzijos aukso atsarga buvo \$1,200,000,000, o dabar — \$2,574,000,000.

Anglijos aukso atsarga 1914 m. buvo \$830,100,000, o dabar — \$2,200,000,000.

Vokietijos aukso atsarga 1914 m. buvo \$915,700,000, o dabar tėra tik \$94,000,000.

Palyginant dabar alijantų aukso atsargą su vokiečių tai išrodo, kad proletarai kovoja prieš kapitalistus.

AM. L. K. KATALIKŲ FEDERACIJOS KONGRESO REZOLIUCIJOS

Aktualiais Tautos reikalais

LRK Federacijos Kongresas, išklauses gerb. prof. dr. K. Pakšto turiningą paskaitą apie mūsų tautos aktualiuosius klausimus — tarptautinę ir vidaus Lietuvos padėtį, Lietuvos katalikų organizacijas ir jų vadus, Amerikos lietuvių tautinis likimas, nutarė —

a) padėkoti referentui už gražią paskaitą;

b) užgirti Lietuvos dabartinį nusistatymą laikytis nuolatini kiliusioje Europos kriežė;

c) sveikinti pradėtąjį darbą vienyti tautą, atstatyti normalę vidaus politikos padėtį ir traukti prie valstybės vairo geriausias tautos jėgas;

d) kooperuoti visuose darbuose ir reikaluose su organizuojama Lietuvos katalikų visuomene;

e) stiprinti Amerikos lietuvių tautinę sąmonę per organizacijas, spaudą, mokyklas ir kitais galimais būdais;

f) rengti prof. K. Pakštui prakalbų maršrutą po visas Amerikos lietuvių kolonijas; g) lietuvių mokyklose Amerikoje sustiprinti lietuvių kalbą, istoriją ir geografiją, prasant tam reikalui ir Lietuvos paramos;

h) suruošti Lietuvos ir Amerikos lešomis vasarines ekskursijas į Lietuvą baigusiems lietuvių mokyklą Amerikoje ir gavusiems geriausius lietuvių kalbos požymius;

i) prašyti Lietuvos stipendijų Kaune baigusiems Marianopolio Kolegiją, Seserų Kazimieriečių ir Pranciškiečių Akademijas ir kitas lietuvių katalikų parapijų aukštesnes mokyklas Amerikoje, rekomenduojant dvasios vadams.

Okupuotų Lietuvos Kraštų Vadavimo reikalais

ALR Katalikų Federacijos Kongresas, išklauses redaktoriaus Mato Zujaus referatą pavergtų Lietuvos kraštų vadavimo reikalais, išreiškė referentui nuosirdžią padėką ir nutarė:

a) įpareigoti Katalikų Federacijos Tarybą prie Tautos Fondo įsteigti atskirą fondą vien tik rėmimui pavergtų Lietuvos kraštų lietuvių tautinių, kultūrinių ir labdarinių reikalų; taip pat leidimui knygų, brošiūrų, žemėlapių varymui propagandos pavergtų kraštų reikalų;

b) spalų mėnesį skirti vajų rinkimui aukų fondo naudai;

c) paraginti visus Federacijos skyrius pagyvinti akciją pavergtų kraštų vaduotės reikalais;

d) atsisaukti į visus klebonus, kad savo parapijose, kur dar nėra, įsteigtų Federacijos skyrius, kurie tuo pačiu laiku yra ir okupuotų kraštų vaduotės skyriais;

e) sekmingsiam darbo varymui, K. F. Taryba sudaro specialę pavergtų kraštų vadavimo reikalais sekciją.

Jaunimo klausimu

LRK Federacijos Kongresas, išklauses kun. V. Masiulio referatą jaunimo organizavimo reikalui, vienbalsiai reiškia referentui nuosirdžią padėką už dedamas pastangas ir patiektus planus jo suorganizavimui.

Kongresas praso kun. V. Masiulio, kooperuojant su Federacijos įsteigta jaunimo atstovybe, paimti vadovybę organizuoti liet. jaunimą Amerikoje ir podraug prašo gerb. klebonų ir vadų nuosirdaus su juoni kooperavimo.

Skautų reikale

ALRKF Kongresas su džiaugsmu priėmė žinią, kad LRK SA rūpesčių pradėtas liet. katalikų parapijose skautų sąjūdis. Pradžia padaryta Chicago apskrity, vadovaujant J. Rakščui. Kongresas nuosirdžiai užgiria skautų organizavimą ir šiam darbui pažada moralinę paramą.

Visuomenės Blaivinimo reikalai

Kongresas kreipia dėmesį į mūsų įvairių įstaigų ir organizacijų vadovybes, kad jos pradėtų rūpintis mūsų visuomenės blaivinimo reikalais. Šiuo atžvilgiu mūsų veikėjai daug kuo pasitarnautų, jei stengtųsi surengti išvažiavimus, piknikus ir šiaip jau pramogas salėse kiek galima blaivesnius, būtent, ne vien paprastam "išsigėrimui" ir "pasišokimui" bet su tam tikromis programomis, kuriomis būtų keliama žmonėse blaivumo ir lietuviškumo kultūra.

Organizatorių reikalai

Kongresas pageidauja, kad Federacijos Taryba stengtųsi sudaryti galimybes visoms mūsų centralinėms idėjinėms organizacijoms turėti nuolatinių, keliaujančių iš kolonijos į koloniją organizatorių, ar organizatorių, kurie, bevaži-

Po Svetą Pasidairius

Nors iš kitų nelaimės nevaičiuoktis, bet ką tu padarysi žmonėms: negi užčiaupsi burnas. Štai, vienas mano kampo tavorėčių A. P. rašo, kad mieste, kur jis gyvena, dabar visi juokiasi iš lenkų. Sako, Lenkija gyresis turinti du milijonus kariuomenės, bet naciai jos niekur negali rasti. Varšavą naciai pasiekė beveik be didesnio mūšio. Prie Varšavos vokiečiams ėmė priešintis, bet ne armija, o moterys ir vaikai. Pats Hitleris orplanu visą Lenkiją aplekiojo, ir visur tik moterys ir vaikai, o kareivių, kurie prieš kiek laiko šaukė: "Marszalku, prowadz nas na Kowno" niekur nematė. Ir pats "marszalku", užuot "pro wadzcie" savo armiją — "daj Bog nogi do Romuniją". Kiti sako, kad Lenkijos armija išnyko dėl to, jog: lietuviai pagėjo į Lietuvą, gudai — į Gudiją, ukrainai — į Ukrainą.

nedami, stiprintų atskirų organizacijų skyrius ir bendrąjį mūsų veikimo centro — Federacijos veikimą ir platinę lietuvių katalikų spaudą.

Dėl Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos

Federacijos Kongresas džiaugiasi Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos (rugsėjo 10) pasisekimu ir dėkoja visiems tos dienos rengėjams ir programos dalyviams už gražų darbą, tik apgailestauja, kad taip iškilmingos dienos programa generalinis konsulas įveidė katalikus suminėdamas tik šliupo vardą, kuris visą gyvenimą kovojo katalikus ir ardė Amerikos lietuvių vieningą koloniją organizatorių, ar organizatorių, kurie, bevaži-

na, galicijonai — sykiu su "marszalku" į Romuniją, o tikrieji lenkai — "do liasu". Speliojimai, gal, ir turi tiesos, nes, iš tikrųjų, nieko negirdėt apie pirmiau skelbtą lenkų kariuomenės narsumą, jos kanuolių baisumą, oroplanų greitumą ir kitokius karo pabuklus. Ot, tai tau ir "marszalku" na Kowno".

Strytkariu važiuoja kunigas. Šale jo sėdys bedievis sumislįjo pasijuokti iš kunigo ir garsiai tarė:

— O, kad aš turėčiau tamsos pinigų...

— O, kad aš turėčiau tamsos razumą..., atsakė jam kunigas.

— Tai ką mudu tada turėtumėm? — paklausė bedievis.

— Gi nieko.

— Kaip tai nieko?

— Nes aš neturiu pinigų, o tamsta razumo.

Bedievis nurando ir, lyg musę kandęs, nuėjo toliau nuo kunigo.

Lietuvos ir kitus svečius dalyvavusius Lietuvių Dienoje.

Padėka
 LRK Federacijos Kongresas nuosirdžiai dėkoja gerb. kun. Norbertui Pakalniui ir visiems prisidėjusiems prie surengimo šio XXVII Federacijos Kongreso. Taipgi kongreso dalyviai reiškia gilią padėką posėdžių vedėjams ir prelegentams.

Nereikia mokyti bolševizmo ar humanizmo, kad mokėtume žmogui atiduoti tai, kas jam priklauso. Užteks išmokyti katalikiškos kalbos. Kada apie kiekvieną paprastą žmogų pradėsime katalikiškai galvoti, tada pradėsime kalbėti ir katalikišką meilės kalbą.

HEALTHY, VIGILANT AND WISE!

MIŠKAS, KURIAME GYVENO ATSISKYRĖLIS IR VIENAS ŠIURPIUS PASAKOJIMAS

Tirkšliai yra valsčiaus miestelis, teturįs apie 870 gyventojų. Prie paties miestelio iš pietų pusės prieina gražus tiesialieminių pušių šilas, kurio galėtų pavydėti ne viena vasarvietė. Į Tirkšlius kiekvieną vasarą atvažiuoja vasarotojų. Šilas ir netoli miestelio trys upės — Viešėtė, Venta ir Šerkšnė — kiekvienam vasarotojui suteikia puikias poilsio sąlygas. Pats miestelis, kaip ir daugelis kitų, nieku ypatingu nepasižymi. Daugumai trobesių yra seniai statyti, mediniai. Tik kiekvieno čia pirmą kartą atvykusio dėmesį pirmiausia atkreipia miestelio aikštėje stovinti nedidelė balta koplytėlė. Ji aptverta akmenine tvora. Iš balto koplytėlės fono jau iš tolo visu ryškumu į akis krenta raudonų širdžių eilė. Vienoje koplytėlės pusėje išdažytos penkios širdys. Užėini iš kitų dviejų pusių ir vėl matai po eilę tokių pat širdžių. Iš viso tame kolonų pavidalo pastatyje yra penkioliką vaizkiai raudonų širdžių.

Apie tą koplytėlę pinami įvairiausi pasakojimai. Senais laikais Tirkšliuose gyvenęs viskuo pertekęs dvarininkas Važinskas. Jo rūmai, su daugybe paslaptinių rūšių, stovėję toje vietoje, kur dabar yra vietos valsčiaus savivaldybė ir pradinė mokykla. Sepytinoliaktajame amžiuje švedams užplūdus šiaurinę Lietuvos dalį, dvarininkas plk. Važinskas stojęs kovoti su atėjūnais. Išvykdamas į karą tas dvarininkas savo mylimą žmoną ir keturis vaikus paliko rūpestingo ir ištikimo seno tarno globai. Kai švedai pradėjo artėti prie Tirkšlių miestelio, dvarininko Važinsko tarnas savo pono didelių turtus paslėpęs tik jam vienam žinomoje vietoje, o poną su vaikais apgyvendinęs neįžengiamo miško viduryje.

Švedai, užplūdę Tirkšlius, ir žinodami, kad prieš juos kovoja dvarininkas Važinskas, norėjo pagrobti visus jo turtus, žmoną ir vaikus. Tačiau rūmuose nerado nei turtų, nei žmonos su vaikais, tik seną tarną. Jie iš karto tarną gėruoju klausinėjo, kur yra Važinsko šeima ir jo brangenybės. Bet ištikimasis tarnas sakėsi nieko nežinąs. Jis tesaugojęs namus, o ne pono šeimą ir jo brangenybes. Tada švedų kariai seną tarną pradėjo plakti. Jį miestelio aikštėje tol plakė,

GARSINKITĖS "DRAUGE"

kol užplakė, bet vis tiek nieko nepatyrė.

Priešą iš krašto išvarius, dvarininkas Važinskas grįžęs į savo rūmus rado juose išdažytus baldus, brangius indus ir liūdėnį žmogų su ke-turiais vaikais. Sužinojęs apie ištikimojo tarno mirtį toje vietoje, kur jis buvo nukankintas, pastatė koplytėlės pavidalo paminklą su išpieštomis penkiomis širdimis. Tos širdys simbolizuoja žuvusiojo seno tarno išgelbėtus penkis mylimus žmones: keturis vaikus ir žmoną.

Nudžiugo dvarininkas, radęs savo mylimuosius asmenis. Tačiau senelio tarno paslėptųjų pinigų ir brangenybių niekur nerado, nes ir žiauriai nukankintas jo ištikimasis valdinys nepasakęs tos vietos.

Po Varžinskų mirties ilgą laiką daug kas kasinėjo jo rūmų sode, rausėsi rūsyje brangenybių ieškodami, bet niekas nerado. Vietos seni žmonės apie ištikimojo tarno paslėptuosius turtus dar ir dabar kalba, nors slėptas laikas jau labai toli nunešė anų dienų įvykius, privertusius tas brangenybes slėpti.

"Če Gyveno Pustelninkas Tadeušas Drazdauskas."

Gražusis Tirkšlių pušynas yra apipintas įvairių pasakojimų. Iš jų pats ryškiausias — apie čia gyvenusį atsiskyrėlį Drazdauską, kurį vietos žmonės pustelninku vadina. Atsiskyrėlis T. (Valančiaus "Paugusių žmonių knygelėje" jis vadinamas Tomu) Drazdauskas atsikėlęs į Tirkšlių pušyną gyventi antrojoje aštuonioliktosios amžiaus pusėje, apie 1780 m. Anais laikais tokie atsiskyrėliai nebuvo naujiena. Dažnai miškuose, toli nuo žmonių, apsigyvendavo vieniši asmenys ir žmonės tepasirodydavę eidami į bažnyčią. Sakoma, kad Drazdauską žemaičių vyskupas Giedraitis į Tirkšlių mišką atsiuntęs tik dėl to, kad šis žmogus savo gyvenimu daugiau gyventojų patrauktų į katalikų tikėjimą.

Atsiskyrėlis Drazdauskas miške pasistatęs medinį, be langų namelį ir jame gyveno, naktimis miegodamas ant drėgnos aslos. Daug žmonių norėdavę užėiti pas atsiskyrėlį, bet jis nieko neįsileisdavęs. Jei kas atnešdavo vienišam žmogui kokio maisto, tai jis atstumdamas sienoje buvusį iškirstą langelį ir dovana pri-

Vienas Lietuvos kariuomenės kavalerijos pulkų karo vadovybės įsakymu, prajoja pro apskrities miestą į paskirtas pozicijas.

imdavęs. Atsiskyrėlio namelyje nebuvo jokio baldo. Ir krosnies jis neturėjo — įsirengęs. Dėl to ypač stebėjosi žmonės, kaip, jis gali ištverti šal-tomis žiemomis.

Atsiskyrėlis nežinojęs juodos spalvos ilgą apsiaustą, kuriuo priekyje buvo išsiūtas baltas kryžius, o nugaroje — kaukolė. Valgęs tasai žmogus labai prastą valgį ir nuolat eidavęs į bažnyčią melstis, savo namelyje tepalikdamas vienintelį įnamį — juodą katiną.

Tirkšlių miške gyvenęs atsiskyrėlis Tadas Drazdauskas mirė 1811 metais. Jo namelio vietoje buvęs pastatytas medinis kryžius su įrašu "Šioje vietoje gyveno atsiskyrėlis Tadeušas Drazdauskis. 1835 m. čia norėjo apsigyventi pustelninkas Palčiauskas, bet užėję neramūs laikai sutrukdė". Pirmasis medinis kryžius buvo statytas 1835 m., greičiausia to paties Palčiausko, kuris norėjo apsigyventi atsiskyrėlio Drazdausko gyventojų vietoje. Tirkšlių miestelio 83 metų gyventojas Adomas Juozapavičius atsime-na tą medinį kryžių. Kai jis nugriuvo, tai A. Juozapavičius kryžiaus dalį su įrašu buvo paslėpęs bažnyčios varpinėje. Paskui ją išsitraukę elgetos ir naudoję suolo vietoje atsistėti ir nežinia kur pradžudę.

Šiandien atsiskyrėlio Drazdausko gyventojų vietoje vietoje, pakelėje vykstant į Sedą, stovi akmeninis kryžius su įrašu: "Če gyveno pustelninkas Tadeušas Drazdauskas ir mirė 1830 m". (Kiti teigia, kad mirė 1811 m.).

Miręs atsiskyrėlis buvo palaidotas pačiame miško pakraštyje. Praplečiant Tirkšlių kapines, dalis jo kapo pateko į jas, o per kitą eina kapinių tvora.

Apie Tirkšlių miške gyvenusį atsiskyrėlį vietos senesnieji žmonės daug pasakoja įvairių variantų pasakojimų, o daugis tą žmogų — asketa laiko šventu.

Tas pats Tirkšlių miškas siejamas ir su kitais mūsų praeities įvykiais. Sako, kad šiuo pušynu nekartą žygiavo si Mindaugo kariuomenė į karą su kardininkais. 1863 m. sukilimo dalyviai, žemaičių sukilėliai, tame pušyne rodę gerą apsaugą. Tų pačių metų rugpjūčio 13 d. pušyne žemaičių sukilėliai susišaudė su rusų raitelių būriu. Susišaudymo metu žuvė 9 žemaičiai, senieji laisvės minties kėlėjai.

Pradeda kelionę į Piknikų Pabaigtuves Spalių 22 d., 1939 — visiems pažįstamas Tėšų Kupėlius.

Ir Žvejoti Reikia Mokėti

Kai chicagiškiai kepė karštuose saulės spinduliuose, prakaitavo ir dulkes bei dūmus gėrė, mes nutraukėme į Atlanto vandenyno vasarvietę — Aushury Park. Dr. A. Rakauskas ir L. Šimutis panori būti bent trumpą laiką žvejais.

Tuoju išsitiesė dvi naujos meškerės į vidurį Atlanto tarp sūriųjų putuojančių bangų. Keturių akys blykčioja ir siela judančia plūdė. Kuris čia galas dabar, kad tvirtai neužkimba nė joks banginis ar ryklys? — klausia daktaras.

— O gi užmiršote, daktare, atsivežti savo "baits" — kokių "tonsilyų ar apendikų" — nusišypso redaktorius.

Ir vėl abu pušvalandį savo akimis gano Atlanto vandenyno žuvis, praplaukiančius laivus ir amžinai besidaužančias bangas, bet kaip nekimba, taip nekimba. Tik staiga vienam kyla geniali mintis — keiksime žvejavimo taktiką. Kam mums mesti meškerę į vidurį Atlanto, ten kur visi meta, kur žuvis išbaidytos ir išgaudytos? Meskim čia pat! Ir du kabliukai pliumtelėjo į vandenyno pakraštį. Ir tuoj sujudėjo plūdės... Pasisekimas. Su plakančia širdimi redaktorius kelia meškerę su dideliu vėžiu... deja, nuo puskelio jis su visur džiaugsmu pliumteli atgal į vandenį. Bet tas nemuša ūpo ir tuoj iškelia iš karto du vėžius. Taip per kelioliką minučių redak-

torius ir daktaras prisizvejojo pilną dėžę vėžių. Ką jie vartojo dėl "baits", paklauskite jų pačių — aš nežinau. — Žinau tik, kad grįžome į Elizabeth pas kun. J. Simonaitį dainuodami, linksni ir kad kitą dieną per pietus gardžiai valgėme vėžius. Koresp.

Gen. Konsulato Prašymas

NEW YORK, rugsėjo 16 d. —Per Lietuvos Dienos iškilmes tiek Court of Peace, tiek kitose Parodos vietose (ties L. Paviljono, Lagoon of Nation) daug fotografų mėgėjų fotografavo. Pilnam vaizdui sudaryti Gen. Konsulatas prašo visus fotografus neatsisakyti išsiųsti po vieną kopiją nuotraukų adresu:

Consulate General of Lithuania
16 West 75 Street
New York City

Ivairenybės — Suaugusiam dieną išbėga burna iki 700 gramų seilių, skia 2-3 geros stiklinės reikalingos tam, kad suvirškinti maistą. Pailius seilių būna daug pač daug seilių būna guočių. Pas juos na po keliasdešimt dienų.

HOW TO CLEANSE TIRE STRAINED

Don't suffer from burning, smarting eyes. Murine brings you quick, amazing relief. Murine's six extra ingredients completely wash away eye irritation—make your eyes feel clean, fresh, alive! Use it! *Eye strain due to dust, dryness, movies, reading, late hours, rect eye deficiencies. For true disorders, see a competent

MURINE FOR YOUR EYES AT ALL DRUGS

Naujausios Lietuviškos Knygos

VISOS YRA RINKTINĖS DVASIŠKO TURINYS
Dvasiškiškai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinios

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji pataisyta ir papildyta laida, su kirčiais.
NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji pataisyta laida, su kietais viršeliais.
TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Židavičius. Autoriaus leidinys.
KANČIŲ LIUDININKAI (Septynios Evangelijos Legandos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusius.
KENTANČIUS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kauno Sem. Dv. Tėvas.
ŠVENTASIS RAŠTAS, Senojo ir Naujojo įstatymo. Išleido Kauno Arkivyskupas-Metropolit J. Juozapas Skvireckas. Ketvirtas Tomas.
PAŠAUKIMAS Į DVASINĮ LUOMĄ — Parašė Kun. P. Vaitukaitis.

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nes nės beveik pusę jau išpiko. Kreipkitės šiuo adresu

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago,

Lietuviškas Viešbutis

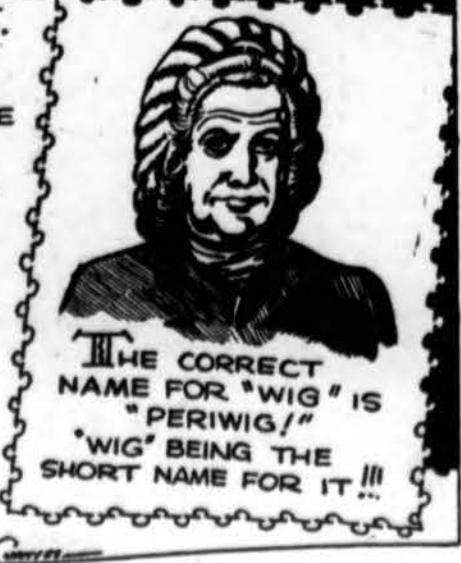
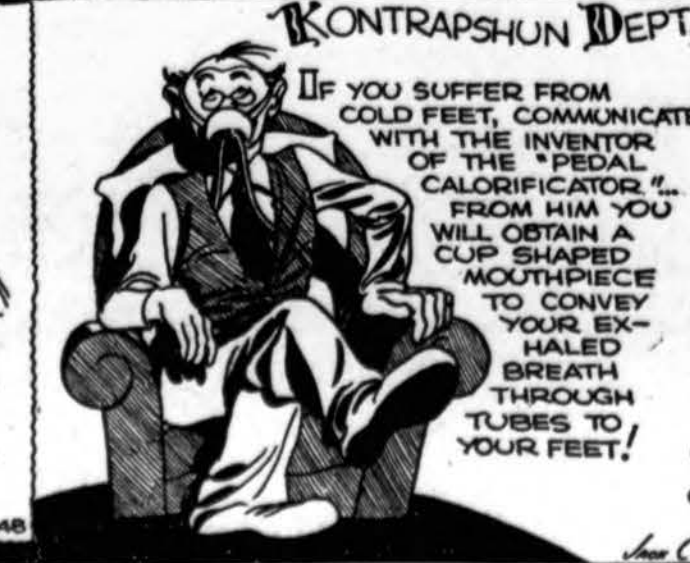
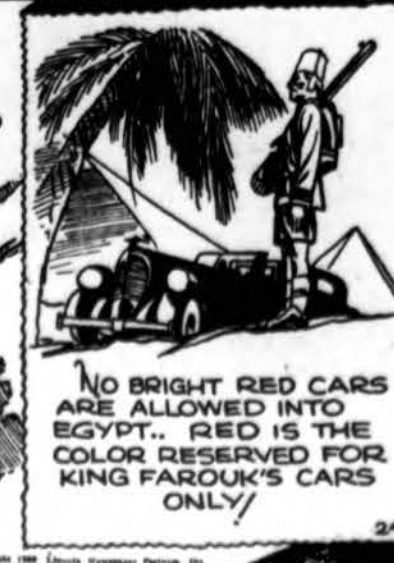
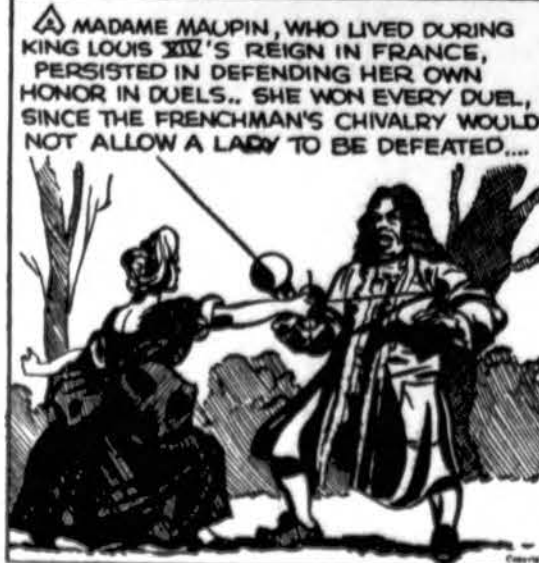
2435 So. Leavitt St. Chicago,
Tel. ROOSEVELT 3552

Walter Neffas, sav. ventojas Chicagos miesto.

Linksma girdėti, kad atvažiuo į Chicago, surandį Lietuviškus viešbutį pernakvojimui. N. Laure, ar aš tau nesakiau, kaip atvažiuoti į Chicago, ta si WALTERIO NEFFO Viešbutį? Jums kiekvienas lietuvis sakys, nes jį žino. Mat jis puikiausias ir geriausias karius Vestsideje. Kambariai rūsi. Galima privažiuoti iš dalių miesto ir jis jums pnaus dieną-naktį, nes p. Walteris prielankus žmogus, senas ventojas Chicagos miesto.

FACTS YOU NEVER KNEW!!!

By Bob Dart

KLAUSYKITE New City Furniture Mart

RADIO PROGRAMA
ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš st. WSBC — 1210 kilocycles.
Programė dalyvauja St. Louie-Louie Komediska G. ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

Tėmykite Biznierių Bargenus "Drauge"

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

Svarbus Susirinkimas

Detr. Liet. Katalikų Veikimo Centro svarbus susirinkimas įvyks rugs. 28 d., 7:30 val. vakare, Šv. Jurgio parapijos svetainėje, Westminster ir Cardoni.

Prašomi draugijų atstovai, pavieniai darbuotojai-jos šiuo susirinkime dalyvauti, nes turėsime nustatyti visą tvarką piktūnui, kuris įvyks spalio 8 d., Beech Nut Grove. Kitokių svarbių reikalų žiemos sezono apkal-

Dalyvis-Narys

ST SIDE

Detrito biznierių dalyvaujančių Lietuvių Dienoj New York: Pijus Grybas su šeima, Juozas Miškinis su šeima, Kazimieras Armonas su šeima netikėtai susitikę Pasaulinėj Parodoj ir sykiu apgailestave, kad anksčiau nesusitikę; būtų galėję dalyvauti ir Parodoj Detrito vardu.

P. Grybas sako, Lietuvių do porą savaitę: Waterbury, So. Boston, New York ir kitur. Patėmiję, kad Rytuose lietuviai daugiau darbuojasi lietuviybės reikalais.

P. Grybas sako Lietuvių Diena Pasaulinėj Parodoj gražiai buvo prirengta. Išpildyta turininga programa. Choras galingai, žavėjančiai dainavo ir šokėjai tikrai klasiškai šoko.

Lietuvos paviljonas įdomus. Didelė, matyt, pažanga Lietuvos gyvenime. Paviljonas Lietuvą išgarsino.

Sugrįžę iš atostogų perieitą sekmadienį išvežė sūnų Sirilą į Dayton universitetą. Ta proga kalbėjosi su Daytono katalikų darbuotojais ir smagiai laiką praleido.

Dr. A. J. Andrews su žmona, M. Andriūnaitė, M. Kučinskienė, O. Adomaitė su motina buvo nuvykę į Athol, Mass., dalyvauti vestuvėse Povilo Sratos su Antanina Andriūnaitė, kuriuos moterystės ryšiu surišo kun. P. Ju-

ras, Šv. Pranciškaus parapijos klebonas, iš Lawrence, Mass. Jaunavedžiai yra seni parapijonai, veiklūs katalikų darbuotojai.

Dr. A. J. Andrews sugrįžęs vėl priima pacientus.

Einant karui Lenkijoj ir rusams užėmus Vilnių tenka išgirsti daug visokių ginčų. Lietuviai lenkams neturi pasigailėjimo už jų sostinės pavergimą. Kalbama, ar lietuviams būtų geriau po rusais ar vokiečiais. Daugiau tenka girdėti, kad po rusais lietuviams būtų geriau. Daugelis betgi griežtai stovi, kad Lietuva būtų nepriklausoma.

Koresp.

Viešnia Iš Lietuvos

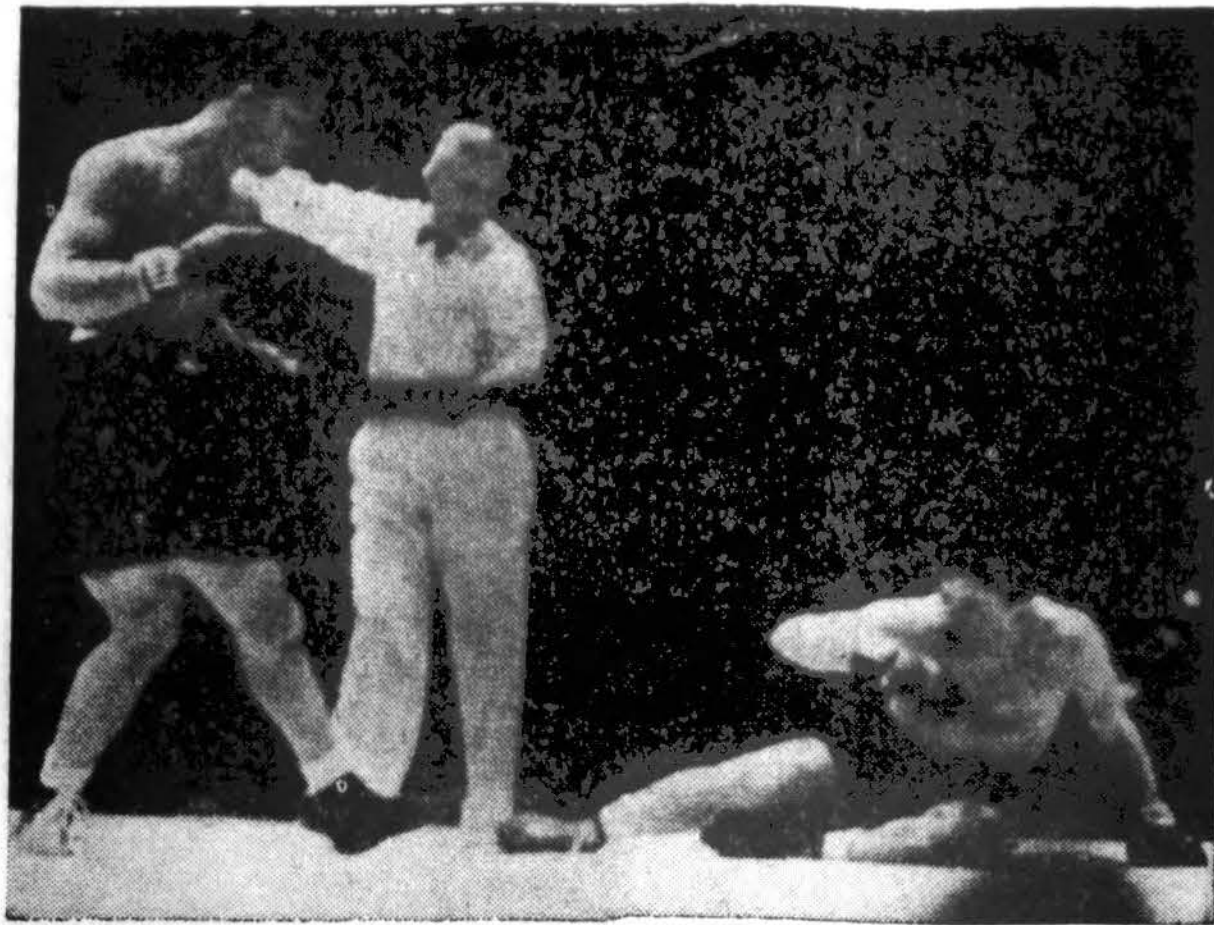
Savaitę atgal atvyko Genovaitė Marcinkevičiūtė. Viešnia paeina iš Dzūkijos, Švenčerių valsčiaus, Teizių kaimo, Seinų apskrities. Apsistojo pas savo gimnainčius Tumus. Viešnia turi brolių Vaelavą Toronte, Kanadoje. Taigi turės progos ir kitoje šalyje pavišėti. Genovaitė papasakojo, kaip baisu buvo plaukti jūromis, kada karo audra visur siaučia.

Linkime jaunai lietuvaitei laimės šioje šalyje.

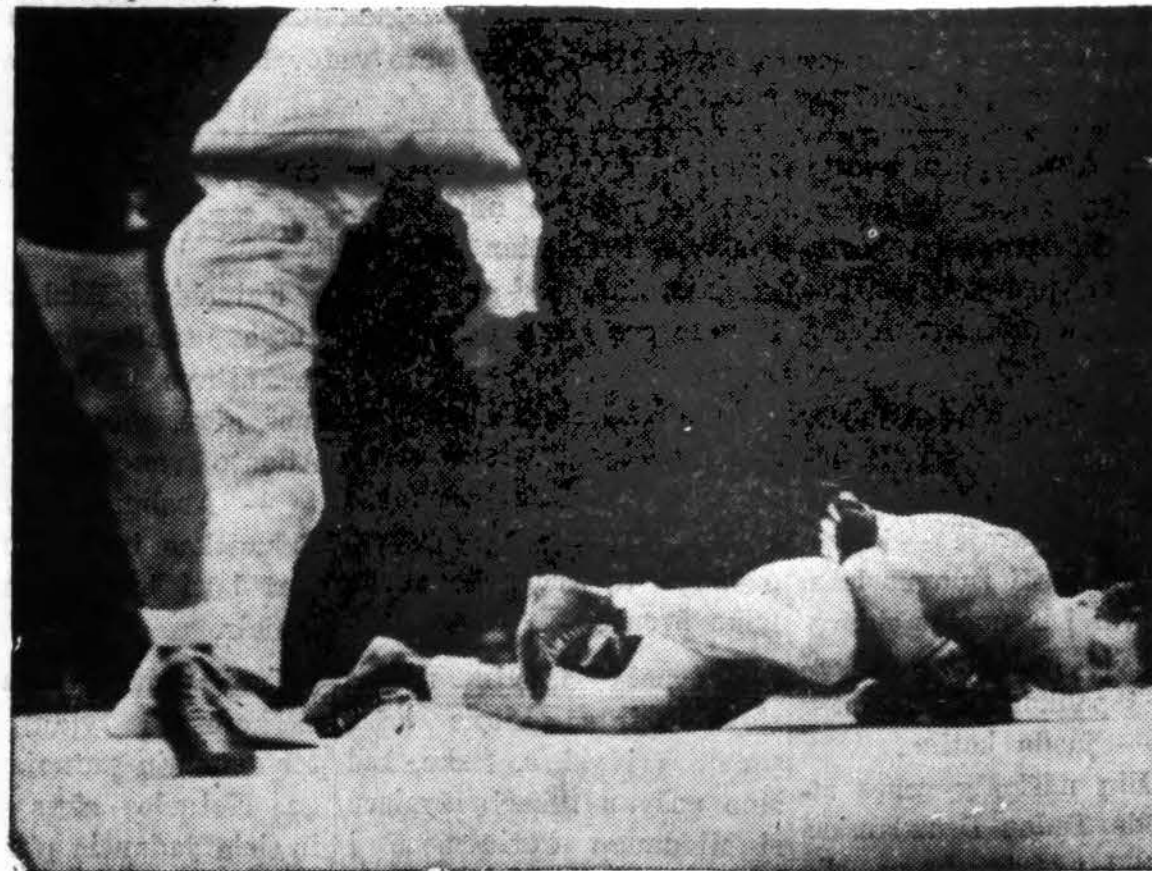
Adolfas Urbanavičius iš Toronto, Kanada, svečiavosi savaitę pas savo gimines ir pažįstamus Detritoje. Per tą laiką turėjo progos susipažinti su Detrito miesto įdomybėmis.

A. Urbanavičius yra veikėjas Toronte lietuvių katalikų tarpe. Rugsėjo 18 d. išvyko atgal. Jaunikaitis

Bolivijoje yra kalnas Cerro de Potosi. 1545 m. vienas indėnas ganydamas ožkas, suklupo, išvirto ir virsdamas išvertė krūmą — pasirodė po krūmo šaknimis sidabras! Tarp 1545 ir 1825 m. tas kalnas davė Ispanijos karaliams milijonus dol. vertės aukso. Salomėja Narkeliūnaitė

Praeitą ketvirtadienį Detritoje, Briggs stadijone, įvyko kumštinės už pasaulinį čempionatą tarp laikaneo tą garbę Joe Louis ir Bob Pastor iš New York. Šioj nuotraukoj matome Pastor parmuštą pirmam rounde. Iki 11 roundo jis buvo net šešis syk Louiso parmuštas. (Acme telephoto)

Bob Pastor 11 rounde taip buvo sudaužytas, kad referee sulaukė kumštynes ir paskelbė Joe Louis knokautu nugalėjusį oponentą. Pasirodo, Joe Louis kol kas neturi sau lygaus kumštiniųko. Bob Pastor jau kelintas iš eilės kesinęs nuimti nuo Joe Louis galvos čempionato vainiką. Kumštinių žiūrėjo apie 38,000 žmonių. (Acme telephoto)

Lietuvių Kalbos Pamokos Jaunimui

PITSTON, PA. — Rugsė-

jo 19 d. Jonas Savukynas ir Jonas Šakočius pradėjo šių duoda Pittstono Amerikos Lie-

metų lietuvių kalbos pamokas jaunimui.

I pirmąją pamoką susirinko apie 35 jaunuoliai. Pamokoms patalpas nemokamai Jonas Šakočius pradėjo šių duoda Pittstono Amerikos Lie-

tuvių Piliečių klubo vadovybė. Pamokos įvyksta kas pirmadienio vakarą. Jaunimo sudomėjimas lietuvių kalba yra didelis. Galėtų ir kitos kolonijos tuo gražiu pavyzdžiu pasekti.

Tuos lietuvių kalbos kursus suorganizavo ir veda A. L. K. Studentų Sągosa Pittstono kuopa, kuriai vadovauja: pirm. J. Savukynas, vice pirm. M. Bernotaitytė, rašt.

ALEX ALESAUSKAS & SŪN
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS

Statant visokios rūšies namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisyms darba be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausią atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl taisyms apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:

JOHN PAKAL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIURĖJIMAS

vairių valgių gaminimui, pyragų pajų ir duonų kepimui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukš-

Didelė 223 puslapių knyga su naujausiais receptais įtienes kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymui, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeiminiškėms.

Šią knygą galima gauti per paštą arba raštinėje:

KAINA SU PERSIUNTIMU
\$1.10
RAŠTINĖJE
\$1.00

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO, ILL.

Magd. Verbauskaitė, išd. Adomas Makalauskas, korespondentas J. Šakočius ir soc. rašt. M. Černauskaitė.

Kuopa turi 40 narių ir susirinkimus daro kas mėnuo. Savo veikimu visoje Studentų Sąjungoj Pittstono kuopa yra pirmoji.

A. S.

Use only one level tea-spoonful to a cup of flour for most recipes. Manufactured by Baking Powder Specialists who make nothing but Baking Powder.

KC BAKING POWDER

Same Price Today as 45 Years Ago
25 ounces 25¢

Double Tested! Double Action!

MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

LIETUVIAI DAKTARAI

A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:
Nuo 1 — 4 ir nuo 7 — 9 vakare
Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

TEL. YARDS 5557

DR. FRANK C. KWINN

(KVIROINSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-8:30 Vakare,
ir Pagal Sutartį.

DR. P. J. BEINAR

(BEINARAUSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6900 So. Halsted Street

TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612.

Res. — Yards 3955.

OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet; 7 iki 9 vakare

Trečiadieniais ir Sekmdieniais pagal sutartį.

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIRginia 1116 4070 Archer Ave.

Valandos: 1-3 ir 7-8

Kasdien išskyrus Seređą

Seređomis ir Nedėl. pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROvehill 0617

Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val. 2-4 ir 7-9 vak.

Ketv. ir Nedėliomis susitarus

2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN and SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office Tel. YARDS 4787

Namų Tel. PROspect 1998

Tel. CANal 6182

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Road

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.

REZIDENCIJA

6631 S. California Ave.

Telefonas REPublic 7868

Office Phone Res. and Office
PROspect 1028 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0708

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Chicago

Trečiadieniais ir Sekmdieniais pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 3146.

VALANDOS: Nuo 11 iki 12;

2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Sventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir akinius pritaiko

3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir

Penktdieniais

Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir

Sektdieniais

Valandos: 3-8 P. M.

Tel. CANal 5969

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2155 West Cermak Road

OFISO VALANDOS:

1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakar.

ir pagal sutartį.

Res. 2305 S. LEAVITT St.

Res. tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave.

2-tros lubos

CHICAGO, ILL.

Telefonas MIDway 2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.

Sekmd. nuo 10 iki 12 val. ryto

Telefonas HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2415 W. MARquette Rd.

Ofiso valandos:

10-12 val. ryto

2-4 ir 6-8 val. vakare.

Trečiadieniais ir Sekmdieniais

Susitarus.

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Rez. Tel. PLaza 3200

Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.

Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0086

Residencijos tel. BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 P. M.

Residencija

8939 So. Claremont Ave.

Valandos 9-10 A. M.

Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 0267

Res. Tel. PROspect 6559

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Residencija 6600 So. Artesian Ave.

VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet

6 iki 9 vakare

Tel. YARDS 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro

Seređoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI

DANTISTAS

4143 South Archer Avenue

Telefonas LAfayette 3650

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir

Penktdieniais

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir

Sektdieniais.

THINGS NEVER HAPPEN

INTERNATIONAL CARTOON CO. N.Y.

IŠ MARIJONŲ RĖMĖJŲ DRAUGIJOS CHICAGOS APSKRITIES SUS-MO

Rugsėjo 20 d. įvyko Tėvų Marijonų Rėmėjų Draugijos Chicago apskrities susirinkimas "Draugo" name, į kurį suvažiavo skaitlingas būrys narių.

Visų pirma pirm. A. Pacevičius atidarė susirinkimą, kviesdamas nutarimų raštininką perskaityti protokolą, kuris vienbalsiai priimtas.

Po to sekė raportas iš išvažiavimo rugsėjo 17 d. Marijonų ūkyje. Pasirodė, kad padaryta gražaus pelno ir yra džiaugsmo, kad šio išvažiavimo pelnas paskirtas mirusiųjų Tėvų Marijonų, amžinos atminties kun. V. Kulikausko ir kun. A. Bublio paminklams šv. Kazimiero kapuose. Turio pranešti, kad gerb. kun. P. Biskis, MIC. tuo reikalu rūpinasi ir trumpoj ateity darbas bus įvykdytas ir žmonių troškimai bus pilnai patenkinti.

Toliau sekė kolonijų skyrių atstovų raportai:

North Side — pi. m. A. Bacevičius pranešė, kad rengiamasi prie vakaro, kurio diena dar nenumatyta, bet trumpoj ateity paaiškės.

West Side — Ig. Kryževičius ir C. Druktenis pareiškė, kad rengiamasi prie vakaro.

Cicero — A. Valančius, O. Rimkienė ir K. Sriubienė pareiškė, kad irgi turės pramogą, bet kada, ateityje paaiškės. Taip pat p-nia Rimkienė gavo naują narę, būtent Elzbieta Lankauskienę, kuri savo mokytoją mokėsi 1 dol. įmokėjo šiame susirinkime.

Town of Lake — P. Turskienė ir E. Gedvilienė pareiškė, kad dabartiniu laiku dar vyksta įvairūs išvažiavimai į laukus, bet ateityje irgi rengsis prie vakaro.

Brighton Park — M. Navickienė ir Pr. Vaiškauskas pareiškė, kad rengia pramogą, kurios diena dar nenumatyta.

Marquette Park — B. Nartontis ir A. Pukelienė pranešė, kad dabar labai užimti parapijos nariai rengiamu vakaru, kuris įvyks spalio 22 d. ir kvietė apskritį neužmiršti atvykti ir dalyvauti.

Dievo Apvaizdos parap. — M. Bukantienė, O. Bukantaitė, Jul. Grigaitė ir Pr. Ivanauskienė pareiškė, kad dabar prasidėjo parapijos bazaras ir visos parapijos veikėjai ir draugijos deda visas galimas pastangas, kad kuo daugiau padėti parapijai, na, ir žinoma, pasibaigus bazarui rengsis prie kokio nebūtų vakaro.

Taigi, iš kolonijų skyrių atstovų raportų gana aišku, kad visur įvyksta susirinkimai ir rengiamasi prie įvairių parapijų.

Nors Marijonų Rėmėjų Draugijos seimas dar toli ir diena nenumatyta, bet tikimės, kad atvykus gerb. Tėvui Provincijolui kun. dr. Naviekui visas reikalas bus sutvarkytas. Didž. gerb. Provincijolas dabar labai užimtas įvairiais reikalais Rytuose, bet tikimasi, prieš Kalėdas bus Chicagoje, ir tuo reikalu Marijonų Rėmėjų Chicago apskritis, jei bus patogus laikas mano surengti pagerbimo bankietą.

Ant galo gražią ir turiningą kalbą pasakė gerb. kun. J. Mačiulionis ir kun. P. Cinišas, iš kurių paaiškėjo, kad rėmėjai susilauks darbštavo ir energingo dvasios vado asmenyje gerb. kun. Juozo Dambausko, kuris vien rūpinasis draugijos reikalais. Tai tikrai maloni žinia, ir tikimės kad taip bus.

Taigi, baigdamas, tariau nuo širdies ačiū visiems maloniems atstovams taip skaitlingai suvažiavusiems, ir turio didelio džiaugsmo, kad visi skyriai jau rengiasi prie žieminio sezono įvairių darbų. J. K.

ARD 1-mo Skyriaus Kvietimas

TOWN OF LAKE. — Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų 1 skyr. nuoširdžiai kviečia seselių prietelius atvažiuoti rugsėjo 24 d. į Vytauto parką, kur įvyks rudeninis piknikas.

Rėmėjos 1 sk. piknikė darbuos prie baro. Vadovaus sk. pirm. J. Čepulienė.

Rėmėja

Triumfališkai sutiktas Hitleris Danzige sakė kalbą istori-
nėj Artusrof salėj. (Acme telephoto)

Dievo Apvaizdos Parapijos Žinutės

Praeitą sekmadienį prasidėjo parapijos bazaras. Pirmoji diena buvo tikrai sėkminga. Žmonių buvo pilna svetainė. Būriai sustoję prie gražiai išpuošto būdų darė biznį ir bandė savo laimę. Kiti dalyvaavo įvairiuose žaisluose. Jau nimas smagiai linksminosi prie geros muzikos. Šiais metais bazaras labai įvairus ir bus tęsiamas dar keletą seštadienių ir sekmadienių. Tarp skaitlingai atsilankiusių svečių iš toliau teko sutikti bazare taip pat dr. Zeką su žmona ir tėveliais iš Waukegano. Ateinantį sekmadienį ypatingu būdu kviečiamos į bazarą parap. draugijos.

Neseniai sugrįžo iš Lietuvos pas savo mamytę Sofija Vištartaitė. Ji kuo ne visus metus praleido Lietuvoje ir mokė anglų kalbos Pagėgių gimnazijoje. Lietuvai prana-

Mirė Bridgeportietis

Vakar ryte, Cook Apskritis ligoninėje mirė bridgeportietis Pranciškus Young, kuris gyveno po numeriu 950 West 35th Place.

Mirdamas paliko moterį, sūnų, 4 augintinius, brolių ir seserį.

A. a. Pranciškus bus laidojamas pirmadienį, rugsėjo 25 d., iš A. M. Phillips koplyčios bus atlydėtas į šv. Jurgio par. bažnyčią. Po pamaldų bus palaidotas šv. Kazimiero kapinėse.

Užsakykite ir remkite dienraštį "Draugą"

RHEUMATISM

Pain—Agony Starts To Leave in 24 Hours
Happy Days Ahead for You

Think of it—how this old world does make progress—now comes a prescription which is known to pharmacists as Allenru and within 48 hours after you start to take this swift acting formula pain, agony and inflammation caused by excess uric acid has started to depart.
Allenru does just what this notice says it will do—it is guaranteed. You can get one generous bottle at leading drugstores everywhere for 85 cents and if it doesn't bring the joyous results you expect—your money whole heartedly returned.

Pramoga Pavyko

TOWN OF LAKE. — Šv. Pranciškaus Vienolyno Rėmėjų 3 sk. "bunco party" rugs. 14 d., Sudeikių namuose pavyko. Visi, kurie atsilankė, buvo apdovanoti gražiomis dovanomis. Be to, M. Sudeikiene dar visus pavaišino.

Svečių buvo ir iš kitų kolonijų: 1 sk. pirm. A. Aukšutienė ir 1 sk. rašt. J. Pukelienė, iš Cicero M. Vaičiūnienė su dukrele ir Juškiene, buvo ir Kazragienė.

Rėmėjų 3 sk. dėkingas Sudeikiams už priėmimą pramogos į savo namus ir už vaišes. Taipgi visiems už atsilankymą ir už dovanas.

Pelno padaryta virš \$30.00. Pridėjus viešos rinkliavos aukas, pasidarė \$90, kurie pasiūti šv. Pranciškaus sešerims į Pittsburgh, Pa.

R-į 3 sk

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

GIESMYNAS

Išgykite Naują Giesmyną. Jame rasite Visiems Metams Bažnyčios Giesmes.
Giesmes ir muziką patvarkė Ant. S. Pocius.
Išleido G. L. R. K. Vargonininkų Provincija.
Knygos kaina — 50 centai, pridėdant 10 centų persiuntimui.

LIETUVIŠKAS MISOLELIS

Šlovinkim Viešpatį.

Mišios ir Mišparal. Lietuviškai ir Lotyniškai, visiems Sekmadieniams ir Šventėms, ir kitos Mados ir Giesmės. Antras pataisytas leidimas. Paršė Kan. Ad. Sabaliauskas. Stipriais odos viršais. Kaina — \$75. Reikalauskite iš:

DRAGAS PUB. CO.
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

RHEUMATISM

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES
To relieve the torturing pain of Rheumatism, Neuritis, Neuralgia or Lumbago, in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve cruel pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Drugist's. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGICIŲ

Kiekvienos ypotos padėti pinigai yra apdrausti iki \$5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., per United States Government priežiūra.

Mokame Už Padėtus Pinigus 3 1/2%

Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Seštadieniais iki 8:00 vak.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
JOHN PAKEL, Pres.
6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER—PRUZIN
Gerisusias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 630 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI koplyčios visose Chicago dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radio programos Antradienio ir Seštadienio vakarais, 6:30 valandą, iš WHIP stoties (1480 K.)
Pranešėjas P. SALTIMERAS

Pagerbs Atstovę

MARQUETTE PARK. — Moterų Sąjungos 67 kuopa, kaip jau buvo pranešta, rengia bankietą Albinai A. Poškienei, kuri atstovavo mūsų kuopą praeitame M. S. seime, pagerbti. Bankietas bus spalio 11 d., 7:30 val., Rowan-tress Hotel, 500 W. Englewood ave. (pusė bloko į žiemus nuo 63rd ir Normal gatvių).

Komisija: O. Butkienė, O. Jonaitienė, K. Kliaugienė, V. Trust, F. Burbienė ir M. Paulienė deda pastangų, kad viskas būtų tvarkoje ir sėkmingai.

Tikėtai jau platinami. Vietą yra graži ir patogiai privaziavimui. Valgis bus kuo geriausias. Rengimo Komisija

× Rugs. 24 d. Vytauto parke bus Akademijos Rėmėjų piknikas. Keps laimėtą "Draugo" piknike bekoną.

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINIS MINTYS

Iš anglų vertė
Kun. Ant. M. Karužiškis

Rugsėjo 21 Diena

Atgailavimas yra užgandapadarymo brolis.

Mūsų laikais žmogaus nukrikščionėjimas smarkiais šuoliais kyla ir plinta. Kokios gi priežastys priveda prie šio? Anksčiau buvo stengiamasi sudaryti lyg sistemą, kuri galėtų suprantamai išaiškinti žmogaus gyvenimą, bet viskas buvo veltui. O kas galėtų duoti tokią sistemą? Trumpas atsakymas — krikščionybė!

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, ir Puošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

DON'T BE GREY

Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern Method for Coloring Hair... **CLAIROL**. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use **CLAIROL**. You'll love the results on your hair — beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today and send this coupon NOW.

Naturally...with **CLAIROL**

Be sure to look for this mark of **GENUINE** Clairol on the bottle.
The perfect combination of rich oil, long lasting and delicate color that can't be copied... a blend that only Clairol contains.
JOAN CLAR, **CLAIROL**, Inc.
325 West 42nd St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, advice and coupon.

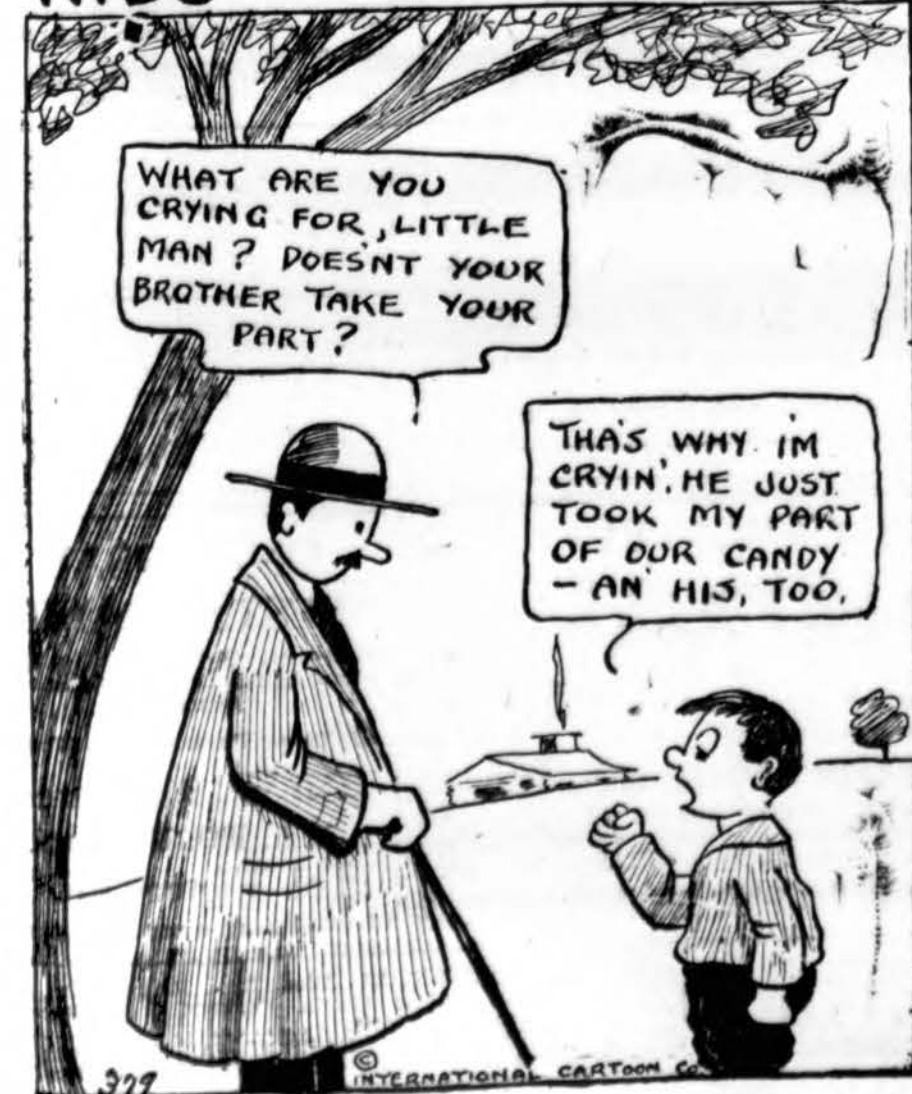
Delicious **MACARONI-AND-CHEESE**.
READY IN 9 MINUTES

Remkite Savuosius Biznierių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Anthony B. Petkus 6834 So. Western Ave. GROvehill 0142
1410 S. 49th Court CICero 2109
Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270
J. Linlevičius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika 3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139
Antanas M. Phillips 3307 Lituanica Ave. Phone YADds 4908
I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782
Albert V. Petkus 4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

"KIDS"

WHAT ARE YOU CRYING FOR, LITTLE MAN? DOESN'T YOUR BROTHER TAKE YOUR PART?

THAT'S WHY IM CRYIN'. HE JUST TOOK MY PART OF OUR CANDY — AN' HIS, TOO.

D. G. R. ŽINIOS

J. Pilipauskas

TEN, KUR KASDIEN
GIMSTA 20 NAUJŲ
PILIEČIŲ

Prieš daug metų į Chicago atvykęs pirmasis lietuvis ir sunykęs pasmirdusioje skerdykloje (stockyarduose) gal net nė svajoto nesvajotojo, kad po keliasdešimt metų šiam didžiam vakarų mieste paplis daug daug jo brolių. Nustebtų, maloniai nustebtų, tas pirmasis senelis suradęs tūkstančius lietuvių, keliolika parapijų, mokyklų, laikraščių, ligoninių ir įvairiausių lietuviškų organizacijų ir biznio įstaigų sambūrį.

Tolokai Cicero, kur kryžiuojasi Harrison St. ir Central ave., stovi didinga graiki ortodoksų bažnyčia. Šalia jos aštuonių aukštų pastatas plačiais langais žiūri į puošnų Columbus parką. Čia nuolatos eina kova su žiauriomis bakterijomis, kova tarp mirties ir gyvybės. Čia renkasi visokio amžiaus ir luomo žmonės ieškodami sveikatos, naujo gyvenimo ir gyvybės pratęsimo. Tai naujoji lietuvių įstaiga — Loretto ligoninė.

Aštuntajame ligoninės aukšte seserų kambariai ir slaugių valgykla. Ligonius aptarnauja penkiasdešimt registruotų slaugių ir dvidešimt vie na seselė. Tam pačiam aukšte saulėtas ligonių poilsio (solariumas), kur sveikesni ligonys praleidžia bendrai besišnekučiuodami. Čia jie viens kitam pasakoja savo vargus, ligas, džiaugiasi dovanomis, klausosi piano muzikos etc.

Septintajame aukšte operacijų kambariai, kurių yra visi devyni: du svarbiausioms operacijoms ir septyni menkesnės. Čia taip pat randasi ir respiratorius — plaučių ligomis sergantiems dirbtinio kvėpavimo aparatas. Tokių aparatų visoj Chicagoj yra vos keli.

Šeštajame aukšte moterų patalpos. Tai čia kasdien pirmą kartą išvyta pasauli mažiausia benti dvidešimt naujų piliečių. Tie naujieji piliečiai gal nė nežinodami reiškia baisiai daug pretenzijų ir nuolatos triukšmauja. Tiesa, motinoms tas jų triukšmas gražiausia muzika. Seserims ligoninė perėmus pirmasis gimęs kūdikis buvo žydas, o lietuvių per tuos aštuonis mėnesius vos trys.

Penktajame aukšte chirurgijos (surgical) patalpos ir jau žemesniuose aukštuose ligonių kambariai, daktarų kabinas, kunigo kapeliono kambariai, koplyčia, ofisai ir laukiamasis.

Sklepe elektros pagalba gydymas įvairiausios odos ligos, tikrinamas ligonio kraujas, bakterieologijos departamentas, priimami staigūs nelaimingi atsitikimai etc... Paga-

Respublikonų lyderiai: Alf. M. Landon, Col. Frank Knox ir Joseph Martin dalyvavę prez. Roosevelt nepartinėje konferencijoje prieš susirenkant kongresui specialien sesijon neutralybės akto reikalu. (Acme telephoto)

liau virtuvė su milžiniškais refrigeratoriais ir kiekvienam aukštui skiriamais garo šildytuvais, kurių pagalba ligoniams visados pristatomas šviežias ir šiltas maistas. Didžiulė skalbykla, kurioje dirba nuolatos 10 moterų. Viso darbininkų yra 25, kurių penkiolika lietuvių.

Bendrai ligoninė įrengta pagal pačius paskučiausius medicinos reikalavimus galinti talpinti 175 ligonis, t. y. turi 175 lovas, kurių 65 yra privatus kambariai. Gydytojų personalą sudaro septyniasdešimt prityrusių medicinos daktarų.

Ligoninę seserys Razimietės perėmė valdyti šių metų sausio 16 d. Pirmą dabartinę Loretto ligoninę vadovė Austin Hospital, bet jai bankrutuojant ją perėmė žydai ir pavadino Mary Willard Hospital ir štai pagaliau šandien ji jau lietuvių rankose. Šalia viso kito, dabar ligoninėje būna ir visos Chicago katalikų ligoninių inspektorius dr. Barrett.

Nuo šių metų sausio 16 dienos iki š. m. rugsėjo 16 dienos ligoninė perėjo du tūkstančiai ligonių, kurių vos tik vienas nušimtis t. y. 20 tebuvo lietuviai, nors jiems aptarnauti yra ir lietuvių daktarų ir slaugių. Čia tegali kilti tik dvi išvados — arba lietuviai labai mažai serga arba eina į nelietuviškas ligonines. Pirmu atveju tektų tik pasidžiaugti, bet antruju — labai ir labai apgailestauti.

Buvo laikai, kai mes nė savo gydytojų neturėjome, jau nekalbant apie ligonines, tačiau dabar, kai ir savas ligonines turim, neremti savųjų ne tik nepaoru, bet ir neleistina.

Jeigu nori, kad gyvenime tau sekstųsi, turėk viltį, ištvėrmę ir drąsos savo sumanymą išpildyti.

Geriau laiku pradėti, negu darbe skubėti.

Laimingas, kurs atmeta nuo savęs visa, kas gali jo sąžinę sutepti arba apsunkinti.

DAUŽVARDIS LIETUVOS PAVILJONO
1940 M. REIKALU

Lietuvos konsulas Chicago P. Daužvardis šiomis dienomis išsuntinėjęs daugeliui bižnierių, profesionalų ir draugų, laiškus, kuriuose prašo bendromis jėgomis palaikyti Lietuvos paviljoną New York Pas. Parodoj. Žemiau telpa gerb. konsulo laiško nuorašas:

Rugs. 20 d., 1939 m.

"Didžiai Gerb. Tamsta:

"Šiuo raštu kreipiuosi į Tamstą ypatingu ir jautriu reikalu, prašydamas Tamstą pagalbėti jį realizuoti.

"Pasaulinėje Parodoje New Yorke Lietuva įsteigė nedidelį, bet labai vaizdingą paviljoną. Tame paviljone suglaustai atvaizduota Lietuva ir jos visokeriopa pažanga. Tą paviljoną lanko tūkstančiai žmonių, ypatingai po labai pasisekusios Lietuvių Dienos, kurią gražiai aprašė anglų, lietuvių ir kitų tautų spauda New Yorke. Paviljoną užlaikyti kainavo ir kainuoja apie pusantro šimto dolerių į savaitę. Iki šiol visas išlaidas padengė Lietuva, bet dalar, užėjus karui ir pasunkėjus Lietuvos ekonominei padėčiai, jos tolimesnės paramos nebegalima tikėtis. Paviljoną tenka arba uždaryti, arba patiems Amerikos lietuviams užlaikyti.

"Paviljono uždarymas dabar būtų didelis smūgis ir Lietuvai ir Amerikos lietuviams — gražusai kūrinys, kaip materialinis taip ir moralinis, būtų katastrofiniai parbloktas ir vėliau jį atgavinti būtų sunku.

"Jeigu Čekoslovakai savo didelį paviljoną užlaiko per visą sezoną, tai lietuvių savo mažą paviljoną lengvai gali užlaikyti per vieną (paskutinį) spalio mėnesį.

"Turėdamas aukščiau pasakytą galvoję, kviečiu Tamstą lietuviškon talkon — pagalbai Lietuvos paviljoną iki sezono galui užlaikyti ir garbingai bei iškilmingai jį uždaryti.

"By kokia Tamstos parama bus nuoširdžiai įvertinta ir tautiniai kompensuoti.

"Skubus atsiliepiamas laukiamas ir prašomas. Nuo Tamstos ir kitų atsiliepiamo priklausys paviljono ateitis.

"Reiškiu didžią pagarbą,

"P. Daužvardis,
"Lietuvos Konsulas"

New York Pasaulinės Parodos Chicago Lietuvių Komitetas, kiek teko girdėti, savo posėdy, rugsėjo 20 d., konsulato patalpose, nutarė, kad Lietuvos paviljonas būtų užlaikomas iki parodos uždarymo ir pažadėjo teikti medžiaginės paramos. Tikimosi, kad ir visi Chicago lietuvių bus tokios nuomonės ir padės komitetui sukelti kvotą, net sukaupu, Lietuvos paviljono išlaikymui.

Tasai, kurs turi tiesą, turi daug prietelių.

Storulis: — Na, kūmai, tai pats išaugai kaip smilga, — nei "Draugo" Raportierių pikiene nemačiau.

Plonasis: — Patekau tarp dviejų storulių ir matai — ištysau.

Storulis: — Nemeluok! Plonasis: — Atvyk į "Rūtos" daržą spalio 22 d. ir pamatysi kaip sustorėsiu.

WEST SIDE HALL

Buv. Meldažiaus Svetainė

Dabar renduojame šokiams, baliams ir bankietams

R. S. GIRČIUS
2244 W. 23rd Pl.
Tel. SEELY 9083

Iš Politikos Lauko

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ
ISVAŽIAVIMAS

Penktadienį ir šeštadienį Lietuvių Demokratų Lyga išvažiuos su savo šeimynomis ir draugais į North Park Resort, Paw Paw Lake, Coloma, Mich. Komisija yra surengus įdomią programą.

Kurie norės, galės arkliais pajodinėti, golfą, ping-pong, shuffleboard, ir t.t. žaisti. Kurie norės pasirinkti obuolių, grūšių, vynuogių, lai atsiveža maišus ir dėzes.

Bus rodomos "movies", ir kitokio pasilinksminimo.

Visi kviečiami atvažiuoti ir atsivežti savo draugus, nežinrint nariai, ar ne. Išvažiavimas rengiamas visiems už labai mažą kainą. Vietos bus užtektinai visiems.

North Park resortas yra tik 100 mylių nuo Chicago. Reik važiuoti Route 12 iki Coloma, Mich., paskui pasukti į kairę iki resorto. Vieta yra tik 10 mylių nuo Benton

UTILITY LIQUOR
DISTRIBUTORS

Incorporated
Tel. Prospect 0745-0746
Wholesale Only
5931-33 So. Ashland Ave.

Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importuotą Valstybinę Degtinę.
Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Esame Lietuviai. Pp. F. R. M. Dzimidai, Savininkai.

TURTAS VIRŠ - - - - - \$3,500,000.00
ATSARGOS KAPITALAS - \$250,000.00

Dabar mokam 3 1/2% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD
FEDERAL
SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE
SAVINGS FEDERALLY
INSURED
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI

RAKANDAI

PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA
LENGVAIS ISMOKĖJIMAIS
Barskis Furniture House, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

Harbor ir randasi ant vieno iš puikiausių ežerų Michigan valstijojej.

Marquette Park Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas mėnesinis susirinkimas įvyks sekmdienį, rugsėjo 24 d., 2 val. popiet, parapijos salėje. Visi nariai kviečiami būtinai atsilankyti ir atsivesti savo kaimynus, pažįstamus įsirašyti į klubą. Susirinkime reikės apkalbėti daug dalykų mūsų apylinkės gerovei. Daug gatvių yra blogam padėjime ir reikalinga jas taisyti. Be to, išgirsime daug pranešimų įvairių komisijų. Vasara jau pasibaigė, tat visiems reikia sukrusti į darbą.

John D. Simans, vice pirm.

Marquette Park Lietuvių Piliečių klubo susirinkimas

CUTS—BURNS—SCALDS

should be quickly treated to prevent bad after-effects as well as relieve pain. Use OIL OF SALT. Wonderful too for sore, tired feet. At your druggist—money back if not satisfied. For free sample write Moss Laboratories, 215 South Leavitt Street, Chicago.

QUICK RELIEF FOR FEET

Standard Club
Švelni Degtinė—100 Proof
BOTTLED IN BOND
Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą
TIK \$1.00 PR. \$1.60
4-5 Kvartos...
Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ
15c. DRINKSAS
MUTUAL LIQUOR COMPANY
Distributoriai
4707 S. HALSTED STREET
Phone Boulevard 0014

Charles Yushis

CARPENTER
—ir—
CONTRACTOR
2223 West 23rd Pl.

Atlieka visokius medžio darbus, didelius ir mažus, už prieinamą kainą. Pakala namus šingeliais. Deda stogus. Turi 35 metų patyrimo.

Tel. CANal 7514
CHICAGO, ILL.

bus rugsėjo 24 d., 2 val. popiet, parapijos salėje. Dabar, kuomet jau oras atšalo, visi klubo nariai prašomi susirinkti. Yra daug svarbių reikalų svarstymui. Be to, bus kalbama taksų ir politikos reikalais.

E. Birgelis, sekr.

Tas yra niekšas, kas, valdono galybę turėdamas, savo sidraugavau su dviem lietu-pageidimams vergauja.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Kunigai turėtų įsigyti Vyskupo Petro Pranciškaus Bučio, M.I.C. parašytą

PAMOKSLŲ
400 puslapių knyga.
Kaina \$1.75

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley, Ave.
Chicago, Ill.

Listen to and Advertise over
PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO
Folk Songs and Music
Tamburitza Orchestra
Station WWAE, Every Sunday 1 to 2
536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

Renduojame salę vestuvėms, susirinkimams, šokiams ir kitokiems rengimams. Naujai ir moderniškai įrengta. Maža nuoma. Dėl susirinkimų plūbams duodame dykal. Kreipkitės

SULLY'S SVETAINE
4400 So. Washtenaw Ave.
Tel. LAFayette 5954
Jonas Zepaltas, savininkas

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ
Duodamos nuo 1 iki 15 metų Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary.
GEDIMINAS BLDG. & LOAN ASSOCIATION
4425 South Fairfield Ave.
Lafayette 8248

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS
4 fl. moderniška namas esame priversti parduoti už 2 fl. kainą. Namas randasi prie Marquette Parko, gražiojo Lietuvių apylinkės. Namas man kainavo \$24,500 o dabar priverstas atiduoti tik už \$12,200. Valdžios morgičius yra \$6,700. Įmokėt reikalinga \$5,000. Rėndu neša \$150 į mėnesį, kuris duoda gerą pelną. 7207 So. Francisco Ave. Pašaukite: Tel. Prospect 3140 kad būčiau namie.

PARDAVIMUI
Tikras bargenas. Grosernė, delica-tesen ir namas, arti bažnyčios ir mokyklos. Biznis išdirbtas per daug metų. Kaina ir pardavimo prielastį išitrite ant vietos. Savininkas: 1325 So. 50th Court, Cicero, Illinois.

REIKALINGAS DARBININKAS
Reikalingas darbininkas ant šėkės, nereikia patyrimo, užmokėstis geras, dėl daugiau informacijų kreipkitės šiuo adresu:
1314 So. Cicero, Ave.
Cicero, Illinois

PARDAVIMUI NAMAS
Biznilyas namas — štoras ir fletas pagyvenimui; yra 2-karų garadžius. Parsiduoda pigiai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į: Chas. Zekas, 4425 So. Fairfield Avenue.

PARDAVIMUI NAMAS
PARDUOSIU pigiai už cash, medinį namą. Pečiails apšildomas, kieta medžio aptalysmai ir grindys. 2 6 kambarių fletai ir 1 4 kambarių fletas. Geras investavimas. Matykite svetaininką po num. 6714 So. Green St

UNIVERSAL
RESTAURANT

Vestuvėms, Krikštynoms ir Kitokiems Bankietams Suteikiama Patarnavimas.

Linksmas Patarnavimas Viesiems
750 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav.
Tel. Victory 9670